

(/)

[\(/\) > Kunst - Arkitektur - Haver - Design - Mode \(https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode)[Bøger \(https://www.historie-online.dk/boger\)](https://www.historie-online.dk/boger) > [Anmeldelser \(https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5) > [Plakatmanden](#)[← Forrige artikel \(https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/sigurd-swane\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/sigurd-swane)

Plakatmanden

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 219

Del artikel: **f** (<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/plakatmanden>) **t** (<https://twitter.com/home?status=> Aktiviteten kan ses på <https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/plakatmanden>) **in** (<http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/plakatmanden&title=>)

Lise Seisbøll

Plakatmanden. 200.000 plakater og en samler.**Udgivet 2022 af Forlaget på Tredje. 240 sider. Rigt illustreret i farver. 298 kr.**

Af Christian Kaaber

"Flygtige kunstarter har trofaste elskere" siger kunstneren Per Arnoldi og fortsætter: "Peder er en af dem". Peder er Plakatmanden, nærmere betegnet den aarhusianske billedkunstner Peder Stougaard (født 1946), hvis liv og indsats skildres i denne store, smukke og på alle måder farverige bog. Som billedskaber har han ikke mindst arbejdet med plakaten som udtryksform, men hans store livsværk er den enestående institution Dansk Plakatumuseum, der i dag indgår i Den Gamle By i Aarhus.

Bogen krydsklipper mellem den biografisk betonedede fortælling om Peder Stougaard og hans indsamling af plakater og lange afsnit om plakater, enten efter tema eller efter kunstner. Plakater er som udgangspunkt brugsgrafik, skabt til at skabe opmærksomhed i det offentlige rum om alt fra teaterforestillinger og andre begivenheder, politiske budskaber, advarsler, kommercielle produkter eller mulighed for oplevelser. Hertil kommer plakater som kunstnerisk udtryksform i sig selv. Som kunstart er plakaten, som vi kender den, ret ung, jævnaldrende med den litografiske trykpresse fra midten af 1800-tallet, og mens plakaten gennem det 20. århundrede udviklede sig til et ofte kostbart samleobjekt i andre lande, opfattedes den herhjemme indtil for relativt nyligt som et folkeligt biprodukt til den rigtige grafiske kunst. Sådan er det bestemt ikke længere, men her er en af forklaringerne på, at Peder Stougaard fra slutningen af 1960'erne kunne skabe en enestående og kolossal samling af plakater i et lille nedlagt butiksljemål midt i Aarhus, hvor han og hans kæreste Elsebeth Hansen fristede en ydmyg tilværelse som mere eller mindre selv lærte billedmagere med den tidligere butik som galleri.

Ved noget, der ligner et tilfælde, begyndte Stougaard i 1968 at samle på plakater – vel at mærke alle slags plakater og fra hele verden. På få år voksede samlingen sig meget stor, og allerede meget tidligt i sin samlerkarriere begyndte han at lave små tematiske udstillinger af plakater. Dette bevirkede, at ejere og producenter af plakater fik øje på ham og medførte en nærmest eksplosiv vækst i beholdningen. Foruden at være samler var og er Stougaard en fremragende formidler, foruden at han har solid tæft for håndtering af presse og medier samt evnen til at opbygge solide netværk af dygtige hjælpere. I begyndelsen af 1980'erne sprængte den velorganiserede, men kæmpemæssige samling efterhånden sine rammer, og takket være politisk velvilje fra Aarhus Rådhus fik den private samling et sikkert opbevaringssted med en kommunalt lønnet medarbejder tilknyttet. I 1993 oprettedes den selvejende institution Dansk Plakatumuseum, der samtidig fik domicil i en kommunal udstillingsbygning midt i Aarhus. Stougaard samlede ufortrødent videre, og efterhånden blev det klart, at de kommunale rammer ikke var tilstrækkelige. Med en enestående samlerflid havde Peder Stougaard opbygget en af verdens største samlinger af plakater og plakatkunst, foruden at han havde demonstreret for et stort hjemmepublikum, hvilket fantastisk udstillingsmateriale der her er tale om.

Løsningen blev at sikre samlingen statsanerkendelse, med alt hvad dertil knytter sig af rettigheder og administrative forpligtelser, ved at indlemme den i Den Gamle By. Købstadsmuseet havde samtidig med skabelsen af Stougaards samling været gennem en kraftig udbygning og en dynamisk udvikling, der udvidede det hyggelige frilandsmuseum med en ny bydel fra det 20. århundredes begyndelse med samt en række specialsamlinger. Med stor smidighed blev der skaffet fine bygningsmæssige rammer til plakatsamlingen, der jo adskiller sig fra museets øvrige samlinger og identitet ved sit internationale tilsnit. Desværre endte Peder Stougaards eget personlige engagement i sit livsværk i 2010 i en kedelig konflikt med Den Gamle Bys leder Thomas Bloch Ravn om en særudstilling af provokerende politiske plakater. Udstillingen blev aflyst, en katalogpublikation nærmest beslaglagt, og Stougaard selv blev sendt på pension.

Plakatmanden er således blevet en elementært fascinerende fortælling om, hvordan en ildsjæl ud af ingenting har opbygget en kunstsamling i verdensklasse – og om hvordan det er lykkedes at få den lagt i institutionelle rammer, der ligger meget langt fra den ånd, samlingen er skabt i, hvilket giver en besk udgang på historien om Peder Stougaard. Han fortjener sin bog for den fabelagtige samling, han har skabt, og som lykkeligvis er sikret som en stor aarhusiansk attraktion for eftertiden og for

offentligheden. Og når man bladrer gennem bogen, får man et pragtfuldt indblik i, hvad Den Gamle By, undskyld, Danmark her har fået, i form af en overrådig visuel lystvandring gennem rigtig mange dele af plakaternes verden. Bogen er meget smukt tilrettelagt, og det ene farveprægtige oplag efter det andet forener sig i en overrådig billedoplevelse oven i den på alle måder fascinerende historie om Plakatmanden.

[Historie-online.dk, den 4. januar 2023]

← [Forrige artikel \(https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/sigurd-swane\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/sigurd-swane)

SE RELATEREDE ARTIKLER

GENNEMBRUD

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/gennembrud>)

GLIMT AF ROM

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/glimt-af-rom>)

[HTTP://HO.DELTASERV.DK/NYT/BOGFEATURE/ODENSEB](http://ho.deltaserv.dk/nyt/bogfeature/odenseb)

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/http/hodeltaservdk/nyt/bogfeature/odensebymus-havnemiljoerhtm>)

TV-tips, uge 03, 2023

Bl.a. med dokumentar om seismologen Inge Lehmann

(<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/tv-tips/tv-tips-uge-03-2023>) (<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/udstillinger-3-3/jagten-paa->

Jagten på danmarkshistorien

Helt almindelige mennesker finder de største skatte i danmarkshistorien

danmarkshistorien) (<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/wannsee-konferencen>) (<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/udstillinger-3-3/>

Wannsee Konferencen

Film af Matti Geschonneck har premiere 19. januar 2023

Dansk-jødisk liv i 400 år

Ny udstilling diskuterer tolerance, immigration og jøder i 400 år